
Istungidokument

B8-0185/2017

13.3.2017

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 123 lõikele 2

ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2017. aasta istungjärgudeks (2017/2598(RSP))

Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Isabella Adinolfi
fraktsiooni EFDD nimel

Euroopa Parlamendi resolutsioon ELi prioriteetide kohta ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2017. aasta istungjärgudeks (2017/2598(RSP))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja,
- võttes arvesse inimõiguste ülddeklaratsiooni ning ÜRO inimõiguste konventsioone ja nende fakultatiivprotokolle,
- võttes arvesse ÜRO Peaassamblee resolutsiooni 60/251, millega asutati ÜRO Inimõiguste Nõukogu (UNHRC),
- võttes arvesse Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, Euroopa sotsiaalthartat ning Euroopa Liidu põhiõiguste hartat,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone ÜRO Inimõiguste Nõukogu istungjärgude kohta,
- võttes arvesse oma 7. juuli 2016. aasta soovitusi nõukogule Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassamblee 71. istungjärgu kohta¹,
- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone inimõiguste rikkumise kohta, sealhulgas oma 2016. aasta kiireloomulisi resolutsioone Etioopia, Põhja-Korea, India, Krimmi, Hongkongi, Kasahstani, Egiptuse, Kongo Demokraatliku Vabariigi, Pakistani, Hondurase, Nigeeria, Gambia, Djibouti, Kambodža, Tadžikistani, Vietnami, Malawi, Bahreini, Myanmar, Filipiinide, Somaalia, Zimbabwe, Rwanda, Sudaani, Tai, Hiina, Brasiilia, Tiibeti, Myanmar, Iraagi, Indoneesia, Kesk-Aafrika Vabariigi, Burundi, Nicaragua, Kuveidi ja Guatemala kohta,
- võttes arvesse oma 14. detsembri 2016. aasta resolutsiooni inimõigusi ja demokraatiat maailmas ning Euroopa Liidu poliitikat selles valdkonnas käsitleva 2015. aasta aruande kohta²,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 2, artikli 3 lõiget 5 ning artikleid 18, 21, 27 ja 47,
- võttes arvesse ÜRO Inimõiguste Nõukogu 2015. aasta aruannet ÜRO Peaassambleele,
- võttes arvesse kodukorra artikli 123 lõiget 2,
- A. arvestades, et inimõiguste universaalsuse edendamine ja kaitsmine on osa Euroopa Liidu eetilisest ja õiguslikust *acquis*'st ning üks Euroopa ühtsuse ja terviklikkuse nurgakivi; arvestades, et inimõiguste austamine tuleks integreerida kõikidesse ELi

¹ Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0317.

² Vastuvõetud tekstid, P8_TA(2016)0502.

poliitikavaldkondadesse;

- B. arvestades, et EL on inimõiguste edendamise ja kaitsmisega seoses tugevalt pühendunud mitmepoolsusele ja ÜRO organitele;
- C. arvestades, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu korrapärase istungjärgud, eriraportöörade nimetamine, inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise mehhanism ja erimenetlused kas riigipõhiste olukordade või valdkondlike küsimustega tegelemiseks peaksid kõik aitama kaasa inimõiguste, demokraatia ja õigusriigi põhimõtte austamise edendamisele ja tõhustamisele;

ÜRO Inimõiguste Nõukogu

1. tunneb heameelt ÜRO inimõiguste ülemvoliniku ja tema büroo (OHCHR) tehtud töö üle; tuletab meelde, et EL on võtnud kohustuse jätkata selle terviklikkuse, sõltumatuse ja toimimise toetamist ja kaitsmist; tunneb heameelt rolli üle, mida ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo täidab rahvusvaheliste ja piirkondlike inimõigustealaste mehhanismide vahelise koostöö edendamisel ning niisuguste viiside väljaselgitamisel, mis võimaldavad suurendada piirkondlikul tasandil kokku lepitud korra rolli universaalsete inimõiguste normide valdkonnas;
2. on arvamisel, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu tulemuslikkus ja usaldusväärsus sõltuvad selle liikmete tõelisest pühendumisest kõikides riikides kõikide isikute kaitsmisele mis tahes inimõiguste rikkumiste eest kooskõlas rahvusvaheliste inimõiguste konventsioonidega, millega edendatakse universaalsust, erapooletust, objektiivsust, selektiivsuse puudumist, konstruktiivset dialoogi ja koostööd; rõhutab tungivalt vajadust vältida arutelu polariseerumist ÜRO Inimõiguste Nõukogus ning ergutab pidama konstruktiivset dialoogi;
3. palub riikidel anda ÜRO Inimõiguste Nõukogu sõltumatutele ekspertidele, eriraportööridele ja ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo ekspertidele juurdepääsu, et nad saaksid uurida väidetavaid inimõiguste rikkumisi ja osaleda konstruktiivselt eesmärgiga parandada olukorda, täita inimõiguste konventsioonide raames võetud kohustused ning teha igakülgset koostööd ÜRO Inimõiguste Nõukogu erimenetluste esindajatega;
4. ergutab kõiki riike astuma konkreetseid samme, et võtta inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise soovitude alusel meetmeid ja kõrvaldada puudused, kehtestades rakendamise ja järelmeetmete mehhanismi, mis hõlmab ka riiklike tegevuskavade ja riiklike koordineerimismehhanismide loomist; jagab ÜRO Inimõiguste Nõukogu muret teadete pärast niisuguste kodanikuühiskonna organisatsioonide ja valitsusväliste organisatsioonide liikmete ähvardamise ja survestamise kohta, kes on teinud ÜRO Inimõiguste Nõukoguga inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise protsessis koostööd;
5. tuletada meelde ÜRO Peaassamblee kohustust võtta ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmeid valides arvesse kandidaatide austavat suhtumist inimõiguste, õigusriigi põhimõtte ja demokraatia edendamisse ja kaitsesse; tunneb heameelt ÜRO Inimõiguste Nõukogu otsuse üle nõuda, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu nõuandekomitee koostaks hindamisaruande piirkondlikul ja allpiirkondlikul tasandil kokku lepitud inimõiguste

edendamise ja kaitse korra kehtestamisel tehtud edusammude kohta; nõuab, et EL ja tema liikmesriigid väljendaksid oma hääletuskäitumises õiguste võrdset tähtsust ning parandaksid ELi seisukohtade kooskõlastatust selles osas; nõuab tungivalt, et EL oleks oma arvamuste väljendamisel üksmeelne ning jõuaks ÜRO Inimõiguste Nõukogus hääletamisel ühisele ELi seisukohale;

6. taunib asjaolu, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu liikmeteks on jätkuvalt riigid, mille puhul on tõendatud inimõiguste tõsised ja süstemaatilised rikkumised, praegu näiteks Saudi Araabia, Hiina ja Egiptus, ning palub taas ELi liikmesriikidel avalikustada oma hääletamine ÜRO Inimõiguste Nõukogus; nõuab sellega seoses, et EL ja tema liikmesriigid väljendaksid oma hääletuskäitumises õiguste võrdset tähtsust ning lähtuksid ÜRO Inimõiguste Nõukogu resolutsioonide üle hääletamisel sisust, mitte nende tekstide autoritest;
7. kordab lisaks, kui oluline on tagada, et EL osaleks aktiivselt ja järjepidevalt ÜRO inimõigustealastes mehhanismides ning teeks koostööd eriti kolmanda komitee, ÜRO Peaassamblee ja ÜRO Inimõiguste Nõukoguga, et parandada oma usaldusväärsust; toetab Euroopa välisteenistuse, ELi New Yorgi ja Genfi delegatsioonide ning liikmesriikide jõupingutusi selleks, et veelgi suurendada ELi ühtsust inimõigustega seotud küsimustes ÜRO tasandil;

Valdkondlikud prioriteedid

8. rõhutab, kui tähtis on inimõigustega tegelevate valitsusväliste organisatsioonide ja inimõiguste kaitsjate roll inimõiguste edendamisel ja kaitsmisel; toonitab, et inimõigusi ja põhivabadusi tuleb kaitsta kõigis nende väljendusvormides, kaasa arvatud uue tehnoloogia kontekstis; jagab ÜRO Inimõiguste Nõukogu muret teadete pärast niisuguste kodanikuühiskonna organisatsioonide ja valitsusväliste organisatsioonide liikmete ähvardamise ja survestamise kohta, kes on teinud koostööd ÜRO Inimõiguste Nõukoguga, kaasa arvatud tema erimenetluste esindajatega ja inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise protsessis;
9. väljendab tõsist muret arvukate ja aina sagenevate katsete pärast ahendada kodanikuühiskonna ja inimõiguste kaitsjate tegutsemisruumi, kaasa arvatud terrorismivastaste seaduste kehtestamise teel; mõistab hukka igasuguse inimõiguste kaitsjate, rikkumisest teatajate, ajakirjanike või blogipidajate vastu suunatud vägivalla ning nende ahistamise, hirmutamise ja tagakiusamise nii internetis kui ka väljaspool interneti; kutsub kõiki riike üles edendama ohutut ja võimalusi pakkuvat keskkonda, kus valitsusvälised organisatsioonid, kodanikuühiskond, ajakirjanikud ja inimõiguste kaitsjad – pöörates eritähelepanu kõikidele haavatavatele rühmadele – saaksid sõltumatult ja sekkumatult tegutseda, ning tagama niisuguse keskkonna; nõuab meetmeid, mille eesmärk on vähendada digilõhet ning hõlbustada piiranguteta juurdepääsu teabele ja sidevahenditele ning tsenseerimata juurdepääsu internetile; nõuab taas, et riigid, kes on võtnud vastu sõltumatute inimõigustega tegelevate organisatsioonide vastu suunatud piiravad õigusaktid või survemeetmed, näiteks reisikeelud ja vara külmutamised, tühistaksid need;
10. on veendunud, et vaba, sõltumatu ja erapooletu meedia on üks niisuguse demokraatliku ühiskonna põhialus, kus avatud aruteludel on väga oluline roll; toetab palvet nimetada ametisse ÜRO peasekretäri eriesindaja, kes hakkaks tegelema ajakirjanike julgeolekuga;

nõuab, et EL tõstataks kõikidel rahvusvahelistel foorumitel küsimused, mis on seotud väljendusvabadusega internetis, digitaalsete vabadustega ning vaba ja avatud interneti tähtsusega; nõuab digilõhe vähendamist ning piiranguteta juurdepääsu teabele ja sidevahenditele ning tsenseerimata juurdepääsu internetile;

11. tuletab meelde kogunemis- ja ühinemisvabaduse õiguse jätkuvat rikkumist kogu maailmas; tunneb suurt heameelt rahumeelse kogunemise ja ühinemise vabaduse õigusega tegeleva ÜRO eriraportööri Maina Kiai töö üle; kutsub kõiki riike üles võtma aruandeid nõuetekohaselt arvesse;
12. rõhutab asjaolu, et rikkumisest teatajatel on oluline roll teabe avalikustamisel, ning kutsub kõiki riike üles võtma vastu seadused, et kaitsta rikkumisest teatajaid ähvarduste või kättemaksu eest;
13. nõuab tungivalt, et kõik riigid ratifitseeriks kiiresti kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti ning majanduslike, sotsiaalsete ja kultuurilaste õiguste rahvusvahelise pakti fakultatiivprotokollid, millega nähakse ette kaebuste esitamise ja uurimismehhanismid;
14. rõhutab, kui tähtis on kõiki inimõigusi hõlmav õigustel põhinev lähenemisviis säästva arengu eesmärkide saavutamiseks – kaasa arvatud inimõiguste mõõde sellistes valdkondades nagu tervishoid, haridus, toiduga kindlustatus, eluase, vesi ja kanalisatsioon, inimväärne töö ning sotsiaalkaitse põhialuste arendamine ja avardamine – ning soolise ebavõrdsuse kaotamiseks;
15. on vastu igasugusele diskrimineerimisele ja tagakiusamisele mis tahes alusel või staatuse tõttu, sealhulgas rassi, nahavärvi, keele, usutunnistuse või veendumuse, soolise identiteedi ja seksuaalse sättumuse, sotsiaalse päritolu, kastikuuluvuse, sünnipära, vanuse või puude alusel; toetab ELi koostööd asjaomaste erimenetluste esindajatega, sealhulgas uue sõltumatu eksperdiga valdkonnas, mis puudutab kaitset vägivalla ja diskrimineerimise eest seksuaalse sättumuse ja soolise identiteedi alusel; nõuab, et EL jätkaks aktiivselt võrdõiguslikkuse ja mittediskrimineerimise edendamist ning kõikide isikute vastu suunatud vägivalla ja diskrimineerimise vastu võitlemist;
16. väljendab muret asjaolu pärast, et paljud inimesed kannatavad individuaalselt või kollektiivselt nende usu- või veendumusvabaduse õiguse rikkumiste tõttu, mida panevad toime riigid ja valitsusvälised osalejad ning millega kaasnevad diskrimineerimine, ebavõrdsus ja häbimärgistamine; tuletab meelde vajadust võidelda usutunnistusel või veendumustel põhineva diskrimineerimise ja sallimatuse vastu, et tagada muude üksteisest sõltuvate inimõiguste, nagu väljendusvabaduse austamine;
17. nõuab, et EL teeks tööd selle nimel, et tagada usu- ja etniliste vähemuste parem kaitse tagakiusamise ja vägivalla eest ning tunnistada kehtetuks õigusaktid, millega kriminaliseeritakse jumalateotus või usust taganemine, mida kasutatakse ettekäändena usu- ja etniliste vähemuste ning mitteusklike tagakiusamiseks; nõuab usu- ja veendumusvabaduse eriraportööri töö toetamist;
18. nõuab tungivalt, et EL toetaks jätkuvalt nulltolerantsust surmanuhtluse suhtes ning püüaks veelgi suurendada piirkondadeülest toetust järgmisele ÜRO Peaassamblee resolutsioonile surmanuhtluse moratooriumi kohta; tunneb heameelt Madagaskari,

Fidži, Suriname ja Kongo Vabariigi 2015. aasta otsuse üle kaotada surmanuhtlus kõikide kuritegude puhul; taunib hukkamiste taaslustamist mitmes riigis, sealhulgas Bahreinis, Kuveidis, Valgevenes, Bangladeshis, Indias, Omaanis, Lõuna-Sudaanis, Indoneesias ja Tšaadis; taunib ühtlasi asjaolu, et teadete kohaselt on suurenenud langetatud surmaotsuste arv eelkõige Hiinas, Egiptuses, Iraanis, Nigeerias, Pakistanis ja Saudi Araabias; tuletab kõnealuste riikide ametivõimudele meelde, et nad on lapse õiguste konventsiooni osalisriigid ning selle konventsiooniga on rangelt keelatud surmanuhtluse kasutamine, kui kuriteo toimepanija on noorem kui 18aastane;

19. nõuab tungivalt, et EL toetaks ÜROs tehtavat piinamise ja muu julma, ebainimliku ja inimväärikust alandava kohtlemise või karistamise ning massihukkamiste ja uimastitega seotud kuritegude eest hukkamiste vastast tööd ning võtaks sellel teemal sõna, ning palub Euroopa välisteenistusel tõhustada dialoogi kõikidel tasanditel ja kõikidel foorumitel ELi jõupingutusi võitluses kohtuväliste hukkamiste, piinamise ja muu väärkohtlemise vastu kooskõlas suunistega kolmandatele riikidele suunatud Euroopa Liidu poliitika kohta, mis käsitleb piinamist ning muud julma, ebainimlikku ja inimväärikust alandavat kohtlemist või karistamist; nõuab ÜRO piinamisvastase konventsiooni ja selle fakultatiivprotokolli üleilmset ratifitseerimist ja tulemuslikku rakendamist;
20. väljendab suurt muret selle pärast, et kogu maailmas leiavad endiselt aset tõsised inimõiguste rikkumised ja kuritarvitamised; toetab igati Rahvusvahelist Kriminaalkohtu, mis on peamine institutsioon, kus kuriteo toimepanijad võetakse vastutusele ja ohvritel aidatakse õiglus jalule seada, lähtudes genotsiidi, inimsusvastaste kuritegude ja sõjakuritegude vastikuse täiendavuse põhimõttest; nõuab, et kõik pooled toetaksid poliitiliselt, diplomaatiliselt, rahaliselt ja logistiliselt Rahvusvahelise Kriminaalkohtu igapäevast tegevust; nõuab, et EL jätkaks Rahvusvahelise Kriminaalkohtu töö tugevdamist; innustab tihedat dialoogi ja koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtu, ÜRO ja selle ametite ning ÜRO Julgeolekunõukogu vahel; peab kahetsusväärseks, et mõned Aafrika riigid on otsustanud Rahvusvahelisest Kriminaalkohtu jurisdiktsiooni alt lahkuda ja kutsub neid üles seda otsust veel kord kaaluma; kutsub kõiki ÜRO liikmesriike üles Rooma statuudi võimalikult kiiresti ratifitseerimise kaudu Rahvusvahelise Kriminaalkohtu tegevuses osalema ning ergutab neid ratifitseerima Kampala muudatusi;
21. nõuab tungivalt, et riigid teeksid kõik, mis on nende võimuses, et võidelda karistamatuse vastu, ning tagaksid, et rahvusvaheliste kuritegude ja inimõiguste tõsiste rikkumiste toimepanijatel puudub pelgupaik, võttes selleks muu hulgas siseriiklikul tasandil vastu universaalse kohtualluvuse sätted ja rakendades need sätted;
22. mõistab hukka rahvusvahelise humanitaarõiguse ulatusliku mittejärgimise ning on sügavalt mures relvakonfliktidega kaasnevate kahjustuste murettekitava hulga pärast kogu maailmas ning haiglate, koolide, humanitaarkonvoide ja muude tsiviilsihtmärkide vastu suunatud surmatoovate rünnakute pärast;
23. väljendab tõsist muret relvastatud droonide kasutamise pärast väljaspool rahvusvahelist õigusraamistikku; nõuab uuesti, et EL ja tema liikmesriigid edendaksid rahvusvahelist raamistikku relvastatud droonide kasutamiseks, mille aluseks oleks inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse austamine ning milles tuleks käsitleda selliseid

küsimusi nagu õigusraamistik, proportsionaalsus, aruandekohustus, tsiviilisikute kaitse ja läbipaistvus; palub ELi ja tema liikmesriike lisada relvastatud droonid ja täisautonoomsed relvad asjaomastesse Euroopa ja rahvusvahelistesse desarmeerimise ja relvastuskontrolli mehhanismidesse ning nõuab tungivalt, et liikmesriigid nende kontrollimehhanismidega liituksid ja neid tugevdaksid;

24. mõistab kõige karmimalt hukka jätkuvad tõsised inimõiguste rikkumised, eelkõige ISISe/Da'eshi ja Boko Harami ja muude terroristlike või sõjaväestatud organisatsioonide rünnakud tsiviilisikute, eriti naiste ja laste vastu; mõistab hukka kultuuripärandi hävitamiseks toimepandud tegude sageduse ja ulatuslikkuse, ning nõuab erinevatel ÜRO foorumitel sellega seoses tehtud jõupingutuste toetamist;
25. nõuab, et EL töötaks aktiivselt algatuse nimel, et ÜRO tunnustaks ISISe/Da'eshi toime pandud genotsiidi etniliste ja usuliste vähemuste vastu ning et juhtumid, mille puhul on inimsusvastase, sõja- või genotsiidikuriteo kahtlus, toodaks Rahvusvahelisse Kriminaalkohtusse; innustab tihedat dialoogi ja koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtu, ÜRO ja selle ametite ning ÜRO Julgeolekunõukogu vahel;
26. nõuab, et EL kutsuks kõiki liikmesriike üles seadma inimõigused oma vastava arengupoliitika keskmesse ja viima ellu ÜRO 1986. aasta arenguõiguse deklaratsiooni; tunneb heameelt, et ÜRO Inimõiguste Nõukogu nimetas hiljuti ametisse ÜRO arenguõiguse eriraportööri, kelle ülesannete hulka kuulub kaasa aitamine arenguõiguse edendamisele, kaitsele ja täitmisele säästva arengu tegevuskava 2030 ja muude rahvusvaheliste arengukoostöö lepingute raames; rõhutab, et kõikide isikute inimõigused tuleb säästva arengu tegevuskava 2030 kõikide eesmärkide ja sihtide saavutamisel seada tähtsaimaks tingimuseks;
27. nõuab, et ELi jätkuvalt edendaks naiste ja meeste võrdõiguslikkust ja toetaks aktiivselt ÜRO Soolise Võrdõiguslikkuse ja Naiste Õiguste Edendamise Agentuuri (UN Women) tööd ning soolise võrdõiguslikkuse süvalaiendamise alaseid algatusi oma tegevuses ja programmides; nõuab, et jätkuvalt toetataks meetmeid, millega tugevdatakse naiste ja tütarlaste mõjuvõimu suurendamist ning naiste ja tütarlaste vastu suunatud igasuguse vägivalla ja diskrimineerimise, sealhulgas soolise vägivalla kaotamist; nõuab tungivalt, et EL toetaks piirkondadeüleseid algatusi naiste õiguste edendamiseks, kaitseks ja järgimiseks ning rakendaks täielikult ja tulemuslikult Pekingi tegevusprogrammi ja rahvusvahelise rahvastiku- ja arengukonverentsi tegevusprogrammi ning kaitseks sellega seoses jätkuvalt kõiki seksuaal- ja reproduktiivtervisega seonduvaid õigusi;
28. tuletab meelde ELi võetud kohustust süvalaiendada inimõigusi ja soolisi aspekte kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu märgilise tähtsusega resolutsioonidega 1325(2000) ja 1820(2008) naiste, rahu ja julgeoleku kohta; nõuab sellega seoses, et EL toetaks rahvusvahelisel tasandil lisaväärtuse tunnustamist, mis tuleneb naiste osalemisest konfliktide ennetamises ja lahendamises, rahuvalveoperatsioonides, humanitaarabi andmisel ning konfliktijärgses ülesehitustöös ja jätkusuutlikus leppimises;
29. nõuab, et EL jätkaks laste õiguste edendamist, eelkõige aitaks tagada laste juurdepääsu veele, sanitaartingimustele, tervishoiuteenustele ja haridusele, sealhulgas konfliktipiirkondades ja pagulaslaagrites, ning kaotaks lapstööjõu kasutamise, lapssõdurite värbamise, vabadusekaotuse, piinamise, inimkaubanduse, laste varajased ja sundabielud, seksuaalse ärakasutamise ja kahjulikud tavad, nagu naiste suguelundite

moonutamise; nõuab meetmeid ÜRO kaudu tehtavate rahvusvaheliste jõupingutuste toetamiseks ja tugevdamiseks, et teha lõpp laste kasutamisele relvakonfliktides ning tegeleda tõhusamalt konfliktide ja konfliktijärgsete olude mõjuga naistele ja tütarlastele; kutsub kõiki riike üles täitma 1989. aastal vastu võetud ÜRO lapse õiguste konventsiooni alusel võetud lepingulisi kohustusi ja ülesandeid, et tagada sõltumata nende õiguslikust seisundist ja ilma igasuguse diskrimineerimiseta kõigi laste õigused; palub USA-l kui ainsal riigil, kes ei ole ratifitseerinud ÜRO lapse õiguste konventsiooni, ühineda kõnealuse õigusaktiga võimalikult kiiresti;

30. kutsub liikmesriike üles edendama puuetega inimeste õigusi, sealhulgas nende võrdset osalemist ja sotsiaalset kaasatust; kutsub kõiki riike üles ratifitseerima ja rakendama ÜRO puuetega inimeste õiguste konventsiooni;
31. nõuab, et EL teeks oma partneritega ÜRO äritegevuse ja inimõiguste juhtpõhimõtete rakendamisel koostööd, sealhulgas võtaks meetmeid, et julgustada suuremat arvu riike võtma vastu riiklikud tegevuskavad ja osalema ÜRO töörühma ning ÜRO inimõiguste ülemvoliniku büroo töösuundades; tunneb heameelt ELi ja paljude tema liikmesriikide osalemise üle valitsustevahelise töörühma 2016. aasta oktoobri istungjärgul, millel käsitleti siduva ÜRO äritegevuse ja inimõiguste lepingu elemente; kordab oma üleskutset kõigile riikidele ja ELile tegutseda aktiivselt ja konstruktiivselt selles protsessis, et kehtestada õiguslikult siduv vahend, et ennetada inimõiguste rikkumisi ja neid uurida, pakkuda õiguskaitsevahendeid ja juurdepääsu õiguskaitsele, kui inimõigusi rikutakse;
32. nõuab, et EL tõstataks ÜRO foorumitel selliseid teemasid, nagu maa hõivamine, sealhulgas ettevõtete poolt, ning maaõiguste kaitsjate ja keskkonnaaktivistide kohtlemine, kes on langenud tagakiusamise, sealhulgas ähvarduste, ahistamise, meelevaldse vahistamise, kallaletungide ja mõrvade ohvriks;
33. väljendab heameelt ÜRO New Yorgi deklaratsiooni üle pagulaste ja rändajate kohta, milles käsitletakse pagulaste ja rändajate suurte voogude probleemi ja mis tõi kaasa pagulasi käsitleva ülemaailmse kokkuleppe (nn kõikehõlmav pagulastele reageerimise raamistik) vastuvõtmise, ning rändajate ja pagulaste suhtes võetava kohustuste üle, mille eesmärk on päästa elusid, käsitleda konkreetseid vajadusi, võidelda rassismi ja ksenofoobia vastu, võidelda inimkaubanduse vastu, tagada võrdne tunnustamine ja kaitse seaduse ees ning kindlustada nende lisamine riiklikesse arengukavadesse; kutsub kõiki asjaomaseid osalisi üles tagama poliitilise tegevuse, rahastamise ja konkreetset teod, et näidata üles solidaarsust New Yorgi deklaratsiooniga pagulaste ja rändajate kohta, ning tuletab meelde, et rände küsimust tuleb uurida lisaks Euroopa Liidu tasandile ka ülemaailmsel tasandil; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid võtaksid nimetatud rahvusvaheliste jõupingutuste tegemisel juhtrolli ning järgiksid vastavalt oma rahvusvahelise õiguse raames võetud kohustustele lubadust kaitsta varjupaigataotlejate, pagulaste, rändajate ja kõigi ümberasustatud isikute, eriti naiste, laste ja haavatavate rühmade, sealhulgas puuetega inimeste õigusi; hoiatab, et keskendudes eelkõige sellistele küsimustele nagu piirikontroll ja tagasisaatmine kolmandatesse riikidesse, kus inimõiguste olukord on kahetsusväärne, võivad EL ja selle liikmesriigid õõnestada need juhtpõhimõtted, seades sellega ohtu nii nende usaldusväärsuse rahvusvahelistel inimõiguste foorumitel, eelkõige ÜRO Inimõiguste Nõukogus;

34. tuletab meelde, et rändajate tagasisaatmist tuleks ellu viia ainult nii, et rändaja õigusi võetakse täielikult arvesse, ning üksnes juhul, kui nende õiguste kaitse on koduriigis tagatud; palub valitsustel lõpetada rändajate, sealhulgas alaealiste meelevaldne vahistamine ja kinnipidamine; kutsub kõiki riike üles võtma konkreetseid meetmeid lapsedagulate ja -rändajate parimates huvides, tuginedes lapse õiguste konventsioonile, ja võtma meetmeid, et tugevdada lastekaitseüsteeme, sealhulgas sotsiaaltöötajate ja muude elualade esindajate koolitust, ning samuti koostööd valitsusväliste organisatsioonidega; kutsub kõiki riike, sealhulgas ELi liikmesriike veel kord üles ratifitseerima kõigi võõrtöötajate ja nende pereliikmete õiguste kaitse rahvusvahelise konventsiooni ja seda rakendama;
35. märgib murelikult, et kliimaga seotud nähtused, nagu meretaseme tõus ja äärmuslikud ilmamuutused, mille tagajärjel tekivad põuad ja üleujutused, toovad tõenäoliselt kaasa veelgi suurema hulga inimeste hukkumise, elanikkonna ümberasumise ning toidu ja vee puuduse; kutsub ELi üles otsima piirkondadeülest toetust jõupingutustele käsitleda kliimapidagulate mõiste õiguslaseid lünki, sealhulgas selle võimalikku määratlemist rahvusvahelises õiguses või muudes õiguslikult siduvates rahvusvahelistes lepingutes;
36. väljendab heameelt töö üle, mida teeb ÜRO eriraportöör inimõiguste ja keskkonna küsimuses; rõhutab sügava murega, et bioloogilise mitmekesisuse kadu õõnestab paljude inimõiguste kasutamist, sealhulgas õigust elule, tervisele ning veele, ja mõjutab eelkõige kõige haavatavamaid rühmi, sealhulgas põlisrahvaid; nõuab, et EL toetaks ÜRO Inimõiguste Nõukogu edasisi meetmeid selles valdkonnas, mis on inimkonna tuleviku jaoks äärmiselt olulised;
37. rõhutab, kui tähtis on edendada inimõiguste, sealhulgas kodaniku-, poliitiliste, majanduslike, sotsiaalsete ja kultuuriliste õiguste universaalsust ja jagamatust kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artikliga 21 ja üldsätetega liidu välistegevuse kohta;
38. rõhutab vajadust võtta vastu inimõigustel põhinev lähenemisviis ja integreerida inimõiguste austamine kõikidesse ELi poliitikavaldkondadesse, sealhulgas kaubandusse, investeerimisse, avalikesse teenustesse, arengukoostöösse, rändesse ning oma ühisesse julgeoleku- ja kaitsepoliitikasse;
39. tuletab meelde asjaolu, et sise- ja välispoliitika sidusus inimõiguste valdkonnas on üliloluline ELi inimõiguste poliitika usaldusväärsuse jaoks selle välissuhetes kolmandate riikidega, ning kutsub ELi üles täitma oma sellekohaseid kohustusi;

Riikide prioriteedid

Valgevene

40. on sügavalt mures sõnavabaduse, ühinemisvabaduse ja rahumeelse kogunemise vabaduse jätkuva piiramise pärast Valgevenes; mõistab hukka sõltumatute ja opositsiooniliste ajakirjanike ja inimõiguste aktivistide ahistamise ning kinnipidamise; mõistab hukka surmanuhtluse jätkuva kasutamise; nõuab, et Inimõiguste Nõukogu 35. istungjärgul pikendataks Valgevene inimõiguste olukorraga tegeleva ÜRO eriraportööri volitusi, ning palub valitsustel teha eriraportööriga täielikku koostööd ja võtta endale kohustus viia ellu kaua viibinud reformid inimõiguste kaitsmiseks, sealhulgas eriraportööri ja muude inimõiguste mehhanismide esitatud soovitude rakendamise

kaudu;

Burundi

41. väljendab sügavat muret poliitilise ja julgeolekuolukorra halvenemise pärast Burundis; mõistab hukka Burundis alates 2015. aastast toimuva vägivalda, mis on põhjustanud surmajuhtumeid, piinamisi, sihilikult naiste vastu suunatud vägivalda, sealhulgas kollektiivset vägistamist ja ahistamist; mõistab hukka tuhandete inimeste tagakiusamise ja vangistamise ning sadade tuhandete Burundi kodanike sunniviisilise ümberasustamise ning ajakirjandusvabaduse ja sõnavabaduse rikkumise ning samuti selliste tegude laialdase karistamatuse; toetab ELi nõukogu otsust, mis tehti pärast seda, kui Cotonou lepingu artikli 96 alusel algatatud arutelu läbi kukkus, ja millega peatatakse otsene rahaline toetus (k.a eelarvetoetus) Burundi ametiasutustele, säilitades samal ajal elanikkonna ja humanitaarabi täieliku rahalise toetamise otsekanalite kaudu; toetab täielikult uurimiskomisjoni loomist Burundi küsimuses, et teha kindlaks inimõiguste rikkumiste ja kuritarvitamiste väidetavad toimepanijad riigis, eesmärgiga tagada täielik vastutus; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles toetama ühisavaldust Burundi kohta, milles seatakse kahtluse alla tema saamine Inimõiguste Nõukogu liikmeks, välja arvatud juhul, kui ta alustab täies ulatuses koostööd uurimiskomisjoni ning nõukogu ja selle mehhanismidega ning teeb uurimiskomisjoniga konstruktiivset koostööd ja tegeleb tõsiste inimõigustega seotud mureküsimustega;

Korea Rahvademokraatlik Vabariik (KRDV)

42. väljendab sügavat muret inimõiguste olukorra jätkuva halvenemise pärast KRDVs; kutsub KRDV valitsust üles täitma oma kohustusi, mis tulenevad inimõigusi käsitlevatest dokumentidest, mille osaline KRDV on, ja tagama humanitaarabiorganisatsioonidele, sõltumatutele inimõiguste olukorra vaatlejatele ja KRDV inimõiguste küsimustega tegelevale ÜRO eriraportöörile pääsu riiki ning tegema nendega vajalikku koostööd; kutsub KRDVD üles võimaldama nii oma riigi kui ka välismaa massiteabevahenditele sõna- ja ajakirjandusvabaduse ning avama oma kodanikele tsenseerimata juurdepääsu internetile; mõistab teravalt hukka surmanuhtluse ulatusliku ja süstemaatilise kasutamise KRDVs; palub KRDV valitsusel kuulutada kõikidele hukkamistele moratoriumi, et surmanuhtlus lähitulevikus kaotada; nõuab, et isikud, kes vastutavad kõige rohkem KRDVs toime pandud inimsusevastaste kuritegude eest, võetaks vastutusele, toodaks Rahvusvahelise Kriminaalkohtu ette ja nende suhtes kehtestataks sihipärased sanktsioonid; mõistab karmilt hukka tuumakatsetused kui tarbetu ja ohtliku provokatsiooni, millega rikutakse asjaomaseid ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioone ning ohustatakse tõsiselt rahu ja julgeolekut Korea poolsaarel ja Aasia kirdeosas; nõuab eriraportööri mandaadi pikendamist; nõuab, et ekspertiisrühma aruannet tutvustataks ÜRO Peaassambleel ja Julgeolekunõukogus; soovib lisada resolutsiooni ekspertide aruandes toodud peamised soovitused vastutuse kohta, sealhulgas Souli prokuratuuri uurimis- ja süüdistuse esitamise alase suutlikkuse tugevdamise ning kriminaalõiguse ekspertiisi ametisse nimetamise kohta, et teha samme vastutuse võtmise suunas;

Kongo Demokraatlik Vabariik (Kongo DV)

43. väljendab sügavat muret julgeolekujõudude poolt täiesti karistamatult toime pandud raskete inimõiguste rikkumiste pärast ning nõuab süüdlaste vastutusele võtmist; palub

nõukogul kaaluda olemasolevate piiravate meetmete, näiteks ELi sihipäraste sanktsioonide laiendamist, mis vägivalda jätkumisel hõlmaks nende isikute reisiskeeldu ja varade külmutamist, kes vastutavad meelevahelduste vägivaldse mahasurumise ja demokraatliku protsessi õõnestamise eest Kongo DVs, nagu nähakse ette Cotonou lepingus; nõuab tungivalt, et Kongo DV ametivõimud rakendaksid 2016. aasta detsembris saavutatud kokkulepet ja korraldaksid rahvusvaheliste osalejate toetusel valimised 2017. aasta detsembriks; tuleb meelde, et stabiilsus Ida-Aafrika järvede piirkonnas, eriti inimõiguste olukord Kongo DV idaosas, sealhulgas seksuaalne vägivald, on eriti murettekitav; palub ÜRO Inimõiguste Nõukogul jätkata kuni valimisteni ja demokraatliku ülemineku toimumiseni Kongo DV üle järelevalve teostamist ning ergutab inimõiguste ülemvoliniku bürood teavitama nõukogu vajaduse korral Kongo DV olukorrast ja, kui see on vajalik, võtma rangemaid meetmeid;

Iraan

43. palub Iraanil teha täielikku koostööd kõigi ÜRO inimõiguste mehhanismidega ning tegutseda selles kontekstis kehtestatud soovitude, sh inimõiguste olukorra üldise korrapärase läbivaatamise kohaldamise nimel, võimaldades rahvusvahelistel inimõiguste organisatsioonidel viia läbi missioone; kutsub Iraani valitsust üles käsitlema sisulisi probleeme, mis toodi esile ÜRO eriraportööri ja ÜRO peasekretäri aruannetes inimõiguste olukorra kohta Iraanis, samuti konkreetseid üleskutseid võtta meetmeid, mis on esitatud ÜRO Peaassamblee resolutsioonides; märgib murega, et Iraanis on maailma kõrgeim surmanuhtluste täideviimise arv ühe elaniku kohta; palub Iraanil kehtestada surmanuhtlusele moratoriumi; nõuab kõigi poliitvangide vabastamist;

Myanmar/Birma

44. väljendab äärmist muret seoses teadetega vägivaldsete kokkupõrgete kohta Arakani osariigi põhjaosas ning mõistab hukka inimeste hukkumise, elatusvahendite ja peavarju kaotamise, samuti Myanmaris relvajõudude väidetavalt ebaproportsionaalse jõu kasutamise; nõuab tungivalt, et sõjavägi ja julgeolekujõud lõpetaksid viivitamata rohingjade tapmise, ahistamise ja vägistamise ning nende kodude põletamise; nõuab, et Myanmaris valitsus ja tsiviilasutused lõpetaksid kohe rohingja vähemuse diskrimineerimise ja segregatsiooni; nõuab rohingjade õiguste kaitsmist ning ohutuse, turvalisuse ja võrdsuse tagamist kõigile Myanmaris kodanikele; tunnustab Myanmaris valitsuse otsust seada peamiseks prioriteediks rahu ja rahvusliku leppimise saavutamine; väljendab heameelt selle üle, et Myanmaris valitsus teatas komisjoni moodustamisest Arakani osariigis hiljuti toimunud vägivaldsete sündmuste uurimiseks; rõhutab, et süüdlased tuleb nõuetekohaselt vastutusele võtta ja rikkumiste ohvritele tuleb kahju asjakohaselt hüvitada; kutsub Myanmaris valitsust üles jätkama demokratiseerimisprotsessi ning austama õigusriigi põhimõtet, sõnavabadust ja põhilisi inimõigusi; kutsub ELi ja selle liikmesriike üles toetama Myanmariga tegeleva ÜRO eriraportööri mandaadi pikendamist;

Saudi Araabia

45. tuleb meelde oma muret inimõiguste süstemaatilise rikkumise pärast riigis, k.a inimõiguste kaitsjate represseerimine, usu- ja veendumusvabaduse ning naiste õiguste rikkumine; mõistab hukka murettekitavalt arvukad surmanuhtluste korraldused Saudi Araabias, kaasa arvatud massilised hukkamised, ja kutsub Saudi Araabiat üles

kehtestama surmanuhtlusele moratooriumi; nõuab tungivalt, et Saudi Araabia ametivõimud vabastaksid kõik meelsusvängid, sealhulgas 2015. aasta Sahharovi auhinna laureaadi Raif Badawi; nõuab, et EL jälgiks tähelepanelikult seda juhtumit;

Lõuna-Sudaan

46. kutsub kõiki osalisi üles hoiduma inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumistest, sealhulgas rikkumistest, mis kujutavad endast rahvusvahelisi kuritegusid, nagu kohtuvälised tapmised, etniline vägivald, konfliktiga seotud seksuaalne vägivald, sh vägistamine, samuti soopõhine vägivald, laste värbamine ja ärakasutamine, sunniviisilised kadumised, meelevaldsed vahistamised ja kinnipidamised; märgib, et Sudaani valitsus kirjutas 16. märtsil 2016. aastal alla tegevuskava kokkuleppele ja on hiljem selgitanud võetud kohustusi seoses teiste asjaomaste sidusrühmade kaasamisega riigisisesse dialoogi ning opositsiooni poolt allakirjutanute ja 7+7 mehhanismi (riigisisese dialoogi juhtkomitee) vahel saavutatud otsuste püsiva kinnitamisega; rõhutab, et kõik osalised peavad järgima võetud kohustusi, ning nõuab jätkuvat dialoogi lõpliku relvarahu kehtestamiseks; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid täidaksid ka edaspidi võetud kohustust toetada Aafrika Liidu jõupingutusi Sudaanis rahu saavutamiseks ja Sudaani elanikke üleminekul sisemiselt reformitud demokraatialle; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid pikendaksid Lõuna-Sudaani inimõiguste komisjoni mandaati, tugevdaksid selle rolli inimõiguste rikkumiste uurimisel ning seksuaalvägivalla kaardistamisel; toetab selle soovitude lisamist aruandesse, mis edastatakse ÜRO Peaassambleele ja ÜRO Julgeolekunõukogule;

Süüria

47. mõistab kõige karmimalt hukka Süürias toime pandud julmused ning laialt levinud inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumised, samuti inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumised, mida panevad toime valitsusvälised relvastatud terrorirühmitused, eelkõige Daesh, kelle kuritegusid võib pidada genotsiidiks, Jabhat Fateh al-Sham/al-Nusra rinne ja teised džihaadirühmitused; rõhutab, et tuleb jätkata Süürias kõigi osaliste poolt toimuva keemiarelvade kasutamise ja hävitamise uurimist; kordab oma nõudmist tagada täielik takistamatu juurdepääs humanitaarabile ning võtta sõjakuritegude ja inimsusvastaste kuritegude toimepanijad vastutusele koos kõigi tagajärgedega;

Lääne-Sahara

48. nõuab Lääne-Sahara elanike põhiõiguste, sealhulgas ühinemisvabaduse, sõnavabaduse ja kogunemisõiguse austamist; nõuab kõigi Lääne-Sahara elanikest poliitvangide vabastamist; nõuab Lääne-Sahara aladele juurdepääsu ÜRO esindajate, parlamendiliikmete, sõltumatute vaatlejate, valitsusväliste organisatsioonide ja ajakirjanduse jaoks; nõuab tungivalt, et ÜRO annaks oma Lääne-Sahara referendumi missioonile (MINURSO) inimõigustega seotud volitused, mis on kooskõlas kõigi teiste ÜRO rahuvalvemissioonide volitustega kogu maailmas; toetab Lääne-Sahara konflikti õiglast ja püsivat lahendamist, tuginedes Sahara rahva enesemääramisõigusele kooskõlas ÜRO asjakohaste resolutsioonidega; nõuab, et EL ja selle liikmesriigid tõstataksid Lääne-Sahara olukorra küsimuse eelseisval Marokot käsitleva üldise korrapärase läbivaatamise istungjärgul;

Jeemen

49. on väga mures katastroofilise humanitaarolukorra pärast Jeemenis; mõistab hukka tõsiasja, et rünnatakse tsiviilisikuid, kes on sattunud talumatusse olukorda, kus sõdivad osapooled annavad neile vastukäivaid juhiseid, rikkudes rahvusvahelist humanitaarõigust ja inimõigusi käsitlevat rahvusvahelist õigust; rõhutab, et laste värbamine ja kasutamine relvastatud konfliktis on inimõigusi käsitleva rahvusvahelise õiguse ja rahvusvahelise humanitaarõigusega rangelt keelatud ning kujutab endast alla viieteistkümnendaastaste laste värbamise korral sõjakuritegu; kutsub kõiki osalisi üles selliseid lapsi viivitamatult vabastama; nõuab tungivalt, et kõik osalised teeksid kättesaadavaks vee- ja kanalisatsioonisüsteemid, sealhulgas kütuse kiire kohaletoimetamise abil, et käitada pumpasid vee ammutamiseks pinnasest, milleta kriis teravneks; nõuab tungivalt, et kõik osalised pööraksid erilist tähelepanu suurenevatele probleemidele Adenis, mis tulenevad läbikukkunud riigivõimust ja puhta vee nappusest; kutsub Pärsia lahe koostöönõukogu ja Jeemeni valitsust üles tagama, et Adeni sadamat ja lennujaama hallatakse juurdepääsu osas õiglaselt ning et sadama kaudu saabuv humanitaarabi lähetatakse adressaatidele õigeaegselt; nõuab tungivalt, et kõik osalised leevendaksid pingeid ja kehtestaksid viivitamatu ja püsiva relvarahu, mis toob kaasa konflikti poliitilise, kaasava ja läbirääkimistel põhineva lahendamise; toetab sellega seoses täielikult ÜRO Jeemeni erisaadiku Isma'il Ould Cheikh Ahmedi jõupingutusi, samuti seda, et Inimõiguste Nõukogu resolutsioon 33/16, milles kutsutakse ÜROd üles tegema koostööd riikliku sõltumatu uurimiskomisjoniga, oleks rakendatud 2016. aasta oktoobriks, ning toetab sõltumatu rahvusvahelise uurimise kõiki jõupingutusi, mille eesmärgiks on kaotada Jeemenis karistamatuse õhkkond; kutsub liikmesriike üles toetama Madalmaade algatatud ühisavaldust, milles väljendatakse muret inimõiguste rikkumiste ja kuritarvitamiste pärast Jeemenis ning nõutakse nende põhjalikku ja erapooletut uurimist; innustab ÜRO inimõiguste ülemvolinikku kasutama istungitevahelise infotunni vormi, et teavitada ÜRO Inimõiguste Nõukogu regulaarselt uurimiste tulemustest;

o

o o

50. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, ELi inimõiguste eriesindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, ÜRO Julgeolekunõukogule, ÜRO peasekretärile, ÜRO Peaassamblee 71. istungjärgu eesistujale, ÜRO Inimõiguste Nõukogu presidendile, ÜRO inimõiguste ülemvolinikule ning Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee peasekretärile.